

Ο ΤΑΩΣ.

Το πτηγὸν τοῦτο, καλούμενον Ἐλληνιστὶ Ταὼς, ἢ Ταὼν, Ἀττικῶς δὲ Ταὼς μὲ δασεῖαν καὶ περισπωμένην, ὀνομάζεται κοινότερον Παγυνιον, ἀπὸ τὸ ὑποκοριστικὸν Ταώνιον, διὰ τῆς τροπῆς τοῦ τ εἰς π, καὶ τῆς παρεμβολῆς τοῦ γ πρὸς ἀποφυγὴν τῆς χασιμοδίας· ἡ ἐνδεχόμενον νά παράγεται ἀπὸ τὸ Λατινικὸν Pavo, σχηματισμένον καὶ αὐτὸ ἐκ τοῦ Ταὼς.

Περὶ τοῦ Ταῶνος λέγει ὁ κοινὸς λαὸς τῆς Ἰταλίας, ὅτι ἔχει ἀγγέλου πτερῷ, διαβόλου φωνὴν, καὶ γαστέρα κλέπτου· καὶ τῷντι, αἱ τρεῖς αὗται ποιότητες χαρακτηρίζουν τὸ παρά-

δοξον τοῦτο πτηνόν. Ὅταν ἀποφαίνεται μὲ τὴν οὐρὰν αὐτοῦ ἔξηπλωμένην, δὲν ἔχει σύγκρισιν μ' αὐτὸν ὡς πρὸς κάλλη οὐδεὶς ἄλλος διποιοσδήποτε δρυνις· ἀλλὰ τὸ φρικῶδες τῆς κραυγῆς του μετριάζει τὴν ἐκ τῆς θέας αὐτοῦ προξενουμένην εὐχαριστησιν· ἔτι δὲ μᾶλλον, τὸ φιλάρπαγον καὶ ἡ ἀκόρεστος αὐτοῦ λαμαργία τὸν καθιστάνουν ὀχληρότατον οίκιακόν.

Οἱ πρῶτοι Ταῶνες ἐφέρθησαν ἀπὸ τὰς Ἀνατολικὰς Ἰνδίας, ὅπου ἀκόμη καὶ τὴν σήμερον εὑρίσκονται παμπληθεῖς ἄγροι. Εἰς τὴν δυτικωτέραν Ἀσίαν ἐφάνησαν ἀρχαιότατα· οἱ

στόλοι τοῦ Σολομῶντος ἐκτὸς ἄλλων Ἰνδικῶν προϊόντων μετεκόμιζαν εἰς τὴν Ἰεδαίαν όπου πιθήκους καὶ Ταῶνας. Κατὰ τὸν Αἴλιανόν, εἰς τὴν Ἐλλάδα ἐφέρθησαν ἀπὸ βάρβαρον χώραν, καὶ εἶχαν τοσαύτην ὑπόληψιν, ὅστε ἐν ζευγάριον ἐτιμᾶτο ὡς ἑκατὸν πεντήκοντα δίστηλα. Ἰστορεῖται ἀκόμη, ὅτι ὁ μέγας Ἀλέξανδρος εὑρῆκε πλῆθος αὐτῶν εἰς τὴν Ἰνδίαν, καὶ ὅτι, ἐκπλαγεὶς ἀπὸ τὰ κάλλη των, ἐμπόδισε μὲν αὐστηράν ποιητὴν τὸ νὰ τοὺς φονεύῃ τις ἡ ἐνοχλῆ.

Οἱ Ταῶνες φαίνεται ὅτι ἐπληθύνθησαν ταχέως εἰς τὴν Εὐρώπην· τούλαχιστον, οἱ κοιλιδουλοὶ Ῥωμαῖοι εἰς τοὺς ἔξεντεις μετεισμένους αὐτῶν χρόνους ἐσφαῖζαν πλῆθος διὰ τὰς τραπέζας των. Πρῶτος ὁ ὁρτῶρ Ὁρτένσιος παρέστησεν αὐτὸὺς εἰς συμπόσιον, καὶ ἀποτότε τῆςαν ἐν ἀπὸ τὰ λαμπρότερα τῆς τραπέζης καλλωπίσματα. Ὁ αὐτοκράτωρ Βιτέλλιος εἶχε προσφάγιον τι καλούμενον ἡ Αἰγίς τῆς Ἀθηνᾶς, ἐσκευασμένον ἀπὸ σηκότια σκάρων *, γλώσσας φοινικοπτέρων, καὶ Ταῶνων μυελούς.

Ἐπὶ Φραγκίσκου πρώτου ἵτο συνήθεια νὰ βάλλωνται Ταῶνες εἰς τὰς τραπέζας τῶν μεγιστάνων, ὅχι διμως πλέον διὰ τὸν στόμαχον, ἀλλὰ διὰ τὰ ὄμματα. Ἀφαιροῦντες τὸ δέρμα, ἐσκευαῖσαν τὸ σῶμα μὲ τὰ θεριστέρα ἥδυσματα, ἐπειτα δὲ ἐκάλυπταν αὐτὸν πάλιν μὲ τὸ πρότερον του δέρμα, κατεστολισμένον ἀπὸ ὅλα τον τὰ πτερά. Τὸ πτηνὸν, οὕτω ἡτοιμασμένον, διεψυλάσσετο πολλάκις χρόνος γρήγορα ἐφερότεται· βεβαιοῦται δὲ ὅτι ἡ σάρξ τοῦ Ταῶνος κρατεῖ πλειστερον καιρὸν παρὰ τὴν ὀποιουδήποτε ἄλλων. Κάποτε εἰς τὰ πλέον μεγαλοπρεπῆ συμπόσια, μάλιστα δὲ εἰς γάμους, ἐγέμιζαν τὸ ὄμμα τοῦ τὸν λάρυγγα τοῦ πτηνοῦ ἀπὸ βαμβάκιον καὶ κάμφοραν, τὰ ὅποια ἀναπταν πρὸς διασκέδασιν τῆς συντροφίας.

Οἱ Ταῶς τρώγει μὲν παντὸς εὔδες γεννήματα, ὑπεραγαπᾶ δὲ τὴν κοιδήν. Ἀλλ’ ἐπειδὴ εἶναι ἀλαζών καὶ ἀστατος, μόλις ὑπάρχει τροφὴ, τὴν ὅποιαν δὲν ποθεῖ καὶ δὲν διώκει κατέποτε· τῶν ὅφεων καὶ σαυρῶν εἶναι ἀσπονδος ἐχθρὸς, καὶ δχι μόνον φονεύει, ἀλλὰ καὶ κατατρώγει αὐτὰ τὰ ἐρπετά. Ἔντομα καὶ τρυφερά φυτά ἑτοῖνται ὑπ’ αὐτοῦ προθυμότατα, ἀκόμη καὶ ὅταν ἔχῃ ἀφθονίαν τῆς συνήθους τροφῆς· πολλάκις δὲ ἐρημούνται τὰς ἐργασίας τοῦ κηπουροῦ, ἐκριζόντει τὰ ἐκλεκτότερα σπέρματα, καὶ βλάπτει τὰ ὄραια· ἀνθη—ἀπόδειξις καὶ τοῦτο, ὅτι τὰ πλέον περικαλλῆ δὲν εἶναι πάντοτε τὰ πλέον ἐπιφελῆ πλάσματα· ὅθεν καὶ ὅντις ἀσχημότατοι λογίζονται τοῦ Ταῶνος προτιμότεροι.

Οἱ Ταῶς ποιτάζει μὲν εἰς τὰ ὑψηλότερα δένδρα, κτίζει δὲ τὴν φωλεάν του καταγῆς· εὐρίσκει τόπον τινὰ κεκρυμμένον ἀναμεταξὺ πυκνῶν θάμνων, καὶ ὀλίγα τινὰ ἔντλαρια καὶ κλαδίσκοι συνεπηγμένα μὲ φύλλα γίνονται τὸ δοχεῖον τῶν αὐγῶν του· ταῦτα εἶναι δώδεκα ἡ δεκαπέντε τὸν ἀριθμὸν, ὅταν εὑρίσκεται εἰς ἀγρίαν κατάστασιν· ἡμερωμένος δὲ, καθίζει ἀφοῦ γεννήσῃ ἐξ ἡ δέκτω. Τὸ πτηνὸν τοῦτο ἔχῃ περὶ τὰ εἴκοσι ἑτη· δὲν ἀποκτᾷ δὲ τὰ καλλωπίζοντα τὴν οὐράν αὐτοῦ ποικιλόχροα πτερά πρὸς τὸν τρίτου ἑτους τῆς ἡλικίας του.

Τοῦ Ταῶνος ὑπάρχουν εἴδη ποικίλα, τὰ μὲν λευκὰ, τὰ δὲ λοφωτά· ὁ λεγόμενος Ταῶς τῆς Θιβετίας εἶναι τὸ περικαλλέστατον πτηνὸν, συμπειλαμβάνον εἰς τὰ πτερά του τὰ ἔωροτερα χρωματα, κόκκινον, γαλανόν, κίτρινον, καὶ πράσινον, σχεδὸν τεχνητῶς διατεταγμένα, ὡς ν’ ἀπέβλεπταν μόνον εἰς τὸ νὰ ἥδυνωσι τὸν θεατήν. Ὁ Ἰὼβ, ἀπαριθμῶν τὰ ἔργα τῆς θείας παντοδυναμίας καὶ σοφίας, ἔρωτά, ‘Ἐδωκες σὺ τὰς ὥραιάς πτέρυγας εἰς τοὺς Ταῶνας;’

Υποθεσ ὅτι, ἐνῷ πάσχεις ἀπὸ νόσου θανατηφόρον, σὲ παρουσιάζεται ιατρικὸν, τὸ ὅποιον ἔχει μεγάλην ὑπόληψιν· τὸ δοκιμάζεις, καὶ ἀμέσως ἀναλαμβάνεις τὴν ὑγείαν καὶ τὴν συνήθη σου εὑρωστίαν καὶ ἔωροτητα. Πλήρης καρᾶς καὶ εὐγνωμοσύνης, προβάλλεις τὸ ἴδιον ἴαμα εἰς ἄλλους πάσχοντας ἀπὸ τὴν ἴδιαν ἀσθένειαν. Ὁ πρῶτος ἐξ αὐτῶν ἀποκρίνεται, ‘Ἀπορῶ πῶς ἐμπιστεύεσαι τόσον εἰς τὰς δυνάμεις τοῦ ιατρικοῦ τούτου· πόθεν ἐπληροφορήθης ὅτι τὸ ἐσκεύασεν ὁ ἄνθρωπος, τοῦ ὅποιον φέρει τὸ ὄνομα;’ Άλλὰ καὶ ἀν ὑποθέσωμεν ὅτι ἀληθῶς τὸ ἐσκεύασεν ἐκεῖνος,—παρηλθαν τόσα ἑτη, καὶ τὸ ιατρικὸν ἐπέρασεν, εἰς τὸ μεταξὺ, ἀπὸ τόσα χεριά, ὃστε εἶναι πιθανὸν ἡ ὅτι διεφθάρη, ἡ ὅτι ἄλλο τι νοθευμένον ἐτέθη εἰς τόπον τοῦ γηησίου.’—‘Ο δευτερος λέγει, ‘Ἐνδεχόμενον να μὴν ἀγμόζῃ εἰς τὴν ἴδιοσυγκρασίαν τῶν σημερινῶν ἀνθρώπων, ἀν καὶ ἡτο χρήσιμον εἰς τοὺς ἀρχαίς ἐκείνους, οἵτινες πρῶτοι τὸ μετεχειρίσθησαν.’—‘Τῆς φαντασίας γέννημα, καὶ ἡ νόσος, καὶ τὸ ιατρικὸν,’ λέγει ὁ τρίτος.—‘Ο τέταρτος προβάλλει, ὅτι εἶναι τόσα ἄλλα ιατρικὰ ἐπίσης, ἡ καὶ περισσότερον ὠφέλιμα.—‘Οι σημαντικωτεροί μας ιατροὶ δὲν τὸ συσταίνουν, ἀποκρίνεται πέμπτος τις· ἐνῷ ἄλλος μέμφεται τὰς περιεχούσας αὐτὸν φιάλας. ‘Οποίαν ἐντύπωσιν ἥθελαν σὲ κάμειν ὅλαι αἱ ἀντιστάσεις αὗται; Μήπως ἥθελαν σὲ καταπείσειν νὰ ἀποφύγῃς τὸ ιαματικὸν ἐκεῖνο βάλσαμον, τοῦ ὅποιος τὰ ἔωροτικὰ ἀποτελέσματα αἰσθάνεσαι εἰς ὅλας τὰς φλέβας σου;

* Ο σάρρος πέναις εἶδος ἀφαίρετος.